

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Avropa İttifaqında Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyən daha bir sənədin qəbulu işğalçı Ermənistanda növbəti fiasko, diplomatik məğlubiyyət olaraq dəyərləndirilməkdədir. Ümumiyyətlə, burada hesab edilir ki, Avropa İttifaqı çərçivəsində Azərbaycanın yürütdüyü fəal siyasət nəticəsində qurumun qəbul etdiyi bütün sənədlərdə Ermənistan işğalçı ölkə qismində göstərilir.

Qeyd edilən xüsusda bu həftənin əvvəlində Avropa İttifaqı Şurasının 2020-ci ildən sonra "Şərq Tərəfdaşlığı" siyasəti ilə bağlı yekun qərarı da indi Ermənistanda növbəti məğlubiyyət olaraq qəbul edilməkdədir.

Burada Avropa İttifaqı "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramının strateji əhəmiyyətini və ümumi rifah, demokratiya və sabitlik üçün ümumi məkan qurmağa sadıqlığını təsdiq edərək, 2020-ci ildən sonrakı dövr üçün "Şərq Tərəfdaşlığı" ölkələrinə münasibətdə siyasətə dair nəticələri təsdiqləyib. Qurum qərarda "Şərq Tərəfdaşlığı"nın bu günə qədər əldə etdiyi mühüm uğurları alqışlayır və proqrama qoşulan ölkələri islahatları davam etdirməyə, bu istiqamətdə səyləri artırmağa təşviq edən vasitə kimi stimül və şərtlərə əsaslanan yanaşmasını təsdiqləyir. Digər məqamlarla yanaşı, Azərbaycan üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən məsələlərdən biri də yekun qərarda münaqişələrin nizamlanması məsələsinə dair bəndlərdir. Qərarın 2-ci bəndində də "Şərq Tərəfdaşlığı" ideyasının həm siyasi-hüquqi aspektləri, həm də "Şərq Tərəfdaşlığı" çərçivəsində fəaliyyətin əsasını təşkil edən prinsiplər əks edilmişdir. Burada "Şərq Tərəfdaşlığı" çərçivəsində fəaliyyətlərin əsasını müəyyənləşdirən ümumi qarşılıqlı öhdəliklər təsvir olunub. Ən əhəmiyyətli digər bir məqam yenə də həmin bənddə qeyd olunmuş əməkdaşlıq prinsipləridir. Bu prinsiplərə görə, "Şərq Tərəfdaşlığı" ölkələrində ərazi bütövlüyü, müstəqillik və suverenlik daxil olmaqla, beynəlxalq nizam, beynəlxalq hüquqa əsaslanan qaydalara riayət edilməsi ön plana çəkilir. Bunlar həm də Avropa İttifaqı ilə "Şərq Tərəfdaşlığı" arasında əməkdaşlıqda ümumi öhdəlik kimi qəbul olunur. Daha bir vacib məqam da budur ki, adətən bu sənədlə qəbul olunan qərarlar daha sonrakı "Şərq Tərəfdaşlığı" sammitinin Yekun Bəyannaməsi üçün bir əsas təşkil edir. Belə olan halda, Avropa İtti-

faqı Şurası tərəfindən qəbul edilən hazırkı sənəddə ərazi bütövlüyü, müstəqillik və suverenlik prinsiplərinin qeyd edilməsi, bu prinsiplərin həm Avropa İttifaqı, həm də "Şərq Tərəfdaşlığı" ölkələri üçün ümumi və orta qədər öhdəliklər olaraq müəyyən edilməsi olduqca vacibdir. Eyni zamanda, Azərbaycanın milli maraqlarına da tamamilə uyğundur. Çünki Avropa İttifaqı bununla bir daha Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllini təsdiqləmişdir. Beləliklə, Avropa İttifaqı Şurası yekun qərarında Azərbaycan üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyan prinsipləri yenidən vurğulayır. Maraqlıdır ki, bundan öncəki sənədlərdən fərqli olaraq, Avropa İttifaqı Şurası ilk dəfə olaraq öz sənədində ərazi bütövlüyü, müstəqillik və suverenlik prinsiplərini, beynəlxalq hüquqa əsaslanan qaydaları "ortaq öhdəlik" kimi qiymətləndirir və Avropa İttifaqı üçün strateji xarakter daşıyan "fundamental dəyərlər"lə bir siyahıda qeyd edir. Xatırladaq ki, Azərbaycan həmişə tərəfdaş dövlətlərin ərazi bütövlüyünün, suverenliyinin və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığının Avropa İttifaqı tərəfindən qəbul olunan sənədlərdə dəstəklənməsinin birmənalı şəkildə ifadə olunmasını tələb edib. Bakı dəfələrlə bildirib ki, bu tələb hər zaman qüvvədə olacaq. Eləcə də bütün münaqişələrin beynəlxalq hüquq normaları əsasında həll olunmasının bir prinsip olaraq qəbul edilməsi və bunun da sənədlərdə öz əksini tapması Azərbaycanın bütün beynəlxalq təşkilatlar qarşısında, o cümlədən Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlıq edərək irəli sürdüyü ən vacib şərtidir. Bu baxımdan, bu il qəbul olunmuş qərarda Azərbaycanın maraqları tam təmin olunub.

Yekun qərarın 17-ci bəndində hərbi münaqişələr məsələsinə yenidən toxunulur, iqtisadi və sosial inkişaf, əməkdaşlıq üçün hərbi

Azərbaycan Ermənistan üzərində daha bir mühüm diplomatik qələbəyə imza atdı

münaqişələrin həllinin, etimadın yaradılmasının və yaxşı qonşuluq əlaqələrinin əhəmiyyəti vurğulanır. Həmin bənddə Şura "Şərq Tərəfdaşlığı" regionunun bəzi ölkələrində beynəlxalq hüquq pozuntularının davam etməsindən dərin narahatlığını ifadə edərək, münaqişələrin qarşısının alınması, etimadın yaradılması və razılaşdırılmış danışıqlar formatları və prosesləri çərçivəsində münaqişələrin danışıqlar vasitəsilə sülh yolu ilə həllini dəstəklədiyini bəyan edir. Yekun sənəddə Avropa İttifaqı Şurasının sözügedən çağırışı həmin institutun Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin mövcud Minsk Qrupu danışıqlar formatına əvvəlki dəstəyini ifadə edir və separatçıların danışıqlar prosesinə daxil olması ilə bağlı Ermənistan siyasətinin növbəti uğursuzluğunu əks etdirir. Bu mənada, Avropa İttifaqı Şurasının 2020-ci ildən sonra "Şərq Tərəfdaşlığı" siyasəti ilə bağlı yekun qərarı böyük əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan bunu alqışlasa da, qərar işğalçı Ermənistanın mövqeyinə ziddir. Çünki hər zaman Ermənistan ərazi bütövlüyü məsələsinə aqressiya ilə qarşılıq və işğalçı siyasətini davam etdirməyə çalışır. Lakin indiki halda sözügedən Şuranın qərarında ərazi bütövlüyü məsələsinin təsbit olunması Ermənistanın işğalçı mövqeyinə ciddi zərbə vurur. Bu sənəd Azərbaycan diplomatiyasının növbəti ciddi uğuru, Ermənistanın isə diplomatik cəbhədə daha bir məğlu-

biyyətidir. Beləliklə, Azərbaycanın hücum diplomatiyası növbəti dəfə işğalçı Ermənistanı ciddi zərbə vurdu. Elə Milli Məclisin Beynəlxalq Münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov da məsələni məhz bu rəkrusdan qiymətləndirir. Səməd Seyidov bildirib ki, məlum qərar çox ciddi əhəmiyyət kəsb etməklə yanaşı, həm də Ermənistanı, eləcə də onun destruktiv siyasətinə Avropa İttifaqı tərəfindən güclü bir zərbə kimi qiymətləndirilməlidir. "Söhbət "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində ölkələrlə Avropa İttifaqının münasibətlərinin tənzimlənməsi və gələcəkdə "Şərq Tərəfdaşlığı"na üzv dövlətlərin növbəti Zirvə görüşündə qəbul olunacaq sənədlərə dair tövsiyələrdən gedir. Biz, Azərbaycan olaraq, həmişə beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərdə qanunun aliliyinə, beynəlxalq qanunun, bu istiqamətdə Helsinki Yekun Aktının beynəlxalq sənədlərdə təbiiq olunmasına tərəfdar çıxmışıq. Azərbaycan olaraq, heç bir siyasi konyunkturadan asılı olmayaraq vahid yanaşma və ümumi beynəlxalq qanuna söykənən prinsiplərin mövcudluğunun əhəmiyyəti haqqında dəfələrlə çıxış etmişik və edirik. Məhz bu mövqə, bu yanaşma Avropa İttifaqı Şurasının məlum qərarının 2-ci bəndində "Şərq Tərəfdaşlığı"nın siyasi və hüquqi əsasları, o cümlədən ən vacib fəaliyyət prinsiplərində əks olunur. Şura Avropa Qonşuluq Siyasətinin

spesifik regional "ölçüsü" olan "Şərq Tərəfdaşlığı"nın strateji əhəmiyyətini bir daha vurğulayaraq, vahid demokratiya, rifah və sabitliyin ümumi məkanının qurulması ilə bağlı birmənalı olaraq yenidən təsdiq edərək, ərazi bütövlüyü, müstəqillik və suverenlik də daxil olmaqla, beynəlxalq nizam, beynəlxalq hüquqa əsaslanan qaydalara söykənən Aİ "Şərq Tərəfdaşlığı"nın əsas prinsiplərini təsdiq edir. Bu, sadəcə sözlər deyil, bu, Aİnin "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramında olan ölkələrlə münasibətlərin tənzimlənmə prinsipləridir. Bu prinsip bu şəkildə təqdim edilirsə, bu, Azərbaycanın maraqlarına tam uyğundur, ermənilərə isə növbəti zərbədir".

Səməd Seyidov vurğulayıb ki, bu qərarda bir vacib məqama da diqqət yetirmək lazımdır: "Nikol Paşinyan və onun ətrafında olan separatçılar uzun müddətdir ki, Qarabağ separatçılarının tərəfi kimi danışıqlara cəlb olunmasına cəhd göstərirlər. Azərbaycan Prezidenti dəfələrlə bu siyasətin iç üzünü açaraq onun məntiqsizliyini dünya ictimaiyyətinə təqdim edib. Bu gün isə bu qərarla danışıqlar formatının razılaşdırılmış formada davam etdirilməsi Aİ tərəfindən bir daha təsdiq olunub. İndi özünüz qərar çıxarın, Aİ Şurası ali bir orqandır. Aİ hər hansı bir proqram, o cümlədən "Şərq Tərəfdaşlığı" proqramına daxil olan ölkələrin ərazi bütövlüyünə, müstəqilliyinə, suverenliyinə hörmətlə yanaşır. Bu, ilk

növbədə o deməkdir ki, bütövlüyü pozulmuş, münaqişə nəticəsində işğal olunmuş ərazilərin məsələsi həmin prinsiplər həyata keçirilməklə razılaşdırılmış formatda öz həllini tapmalıdır.

İkincisi, bu, Azərbaycanın xarici siyasətinin dövlətimizin başçısının vurğuladığı məsələlərin bu beynəlxalq təşkilat tərəfindən dəstəklənməsi deməkdir. Nəhayət, Aİ "Şərq Tərəfdaşlığı"nın üzvü olan Azərbaycanla bütün sahələrdə geniş əlaqələr qurmaqda maraqlı olduğunu və bu əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə səy göstərdiyini bəyan edib. Bir sözlə, ərazi bütövlüyünü tanıyan, razılaşdırılmış formatda danışıqları aparın Avropa İttifaqı ilə əlaqələrin təşkil olunması Aİ Şurasının sənədlərində də öz əksini tapıb. Bu, Ermənistanın yalan, böhtan əsasında aparılan destruktiv siyasətinə böyük zərbədir. Biz bu istiqamətdə səylərimizi davam etdirməli və Avropa təşkilatlarında, beynəlxalq qurumlarda Azərbaycanın milli maraqlarını ən yüksək səviyyədə müdafiə etməliyik". Beləliklə, qeyd edilən Ermənistanın Ermənistan üzərində daha bir mühüm diplomatik qələbəyə imza atdığına göstərir.

Tahir TAĞIYEV
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.